

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002239

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-06-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тарасюк Інна Олександрівна

2. INNA O. TARASIUK

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0009-9412-8163

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 13-06-2024

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Східний апеляційний господарський суд

Код за ЄДРПОУ: 42259888

Місцезнаходження: пр. Незалежності, 13, Харків, Харківський р-н., 61058, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 2024-05 ID5533

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.27.01

Тема дисертації:

- Цивільні правовідносини у сфері трансплантації гемопоетичних стовбурових клітин людини за законодавством України.
- Civil legal relations in the field of transplantation of human hematopoietic stem cells in according to the legislation of Ukraine.

Реферат:

1. Дисертація є першою у вітчизняній цивілістиці науковою працею, у якій комплексно досліджено специфіку правовідносин у сфері трансплантації гемопоетичних стовбурових клітин людини, висвітлено особливості підстав їх виникнення, етапів їх розвитку. Здійснено системний аналіз елементів досліджуваних правовідносин та особливостей цивільно-правової відповідальності за невиконання чи неналежне виконання обов'язків, що встановлюються у сфері трансплантації гемопоетичних стовбурових клітин людини. Запропоновано визначити трансплантацію гемопоетичних стовбурових клітин як комплекс медичних послуг, втілений у відповідному обраному закладом охорони здоров'я методі лікування, що

полягає у пересадці від донора до реципієнта анатомічних матеріалів, отриманих із кісткового мозку або периферичної чи пуповинної крові, які здатні до регенерації тканин чи органів пацієнта (реципієнта) з метою відновлення їх функцій чи фізіологічних процесів у його організмі. Як комплекс медичних послуг, трансплантація гемопоетичних стовбурових клітин людини являє собою сукупність взаємопов'язаних діагностичних, терапевтичних, хірургічних та інших медичних послуг, які полягають у послідовному застосуванні визначених відповідним уніфікованим клінічним протоколом медико-лікувальних, а також післяопераційних доглядових процедур у післятрансплантаційному періоді з метою лікування та повного одужання пацієнта (реципієнта). В роботі доведено, що цивільні правовідносини у сфері трансплантації гемопоетичних стовбурових клітин людини мають комплексний характер та включають надання наступних основних медичних послуг: діагностика поточного стану здоров'я донора та реципієнта, моніторинг баз донорів та визначення потенційного донора з урахуванням вимог до стану його здоров'я та визначенням медико-фізіологічної сумісності його організму з організмом реципієнта шляхом пошуку (підбору) оптимальних пар донор-реципієнт, дослідження показань та протипоказань майбутнього хірургічного втручання в організм донора та здійснення профілактичних заходів по недопущенню можливого завдання шкоди його здоров'ю, вилучення донорських гемопоетичних стовбурових клітин донора, їх трансплантація та післяопераційне відновлення стану здоров'я реципієнта тощо. Визначено, що поєднання окремих медичних послуг у межах змістовного наповнення конкретного трансплантаційного договору на користь третьої особи (реципієнта) хоча загалом і носить уніфікований характер, в остаточному підсумку є суто індивідуальним і залежить від медичних показань та протипоказань, поточного стану здоров'я пацієнта, перебігу його захворювання та інших чинників. Обґрунтовано, що підставою виникнення правовідносин у сфері трансплантації гемопоетичних стовбурових клітин людини є юридичний склад, що складається з декількох юридичних фактів. Мова йде про наявність у пацієнта (реципієнта) відповідної хвороби, що належним чином діагностовано та задокументовано у рішенні консилиуму лікарів у вигляді медичних показань до трансплантації та факти згоди донора на вилучення донорських органів та реципієнта на їх трансплантацію, об'єктивовані у відповідних заявах з чіткою фіксацією волевиявлення вказаних осіб. Ці юридичні факти повинні бути наявними, як правило, у межах переддоговірної стадії розвитку досліджуваних правовідносин (виняток складають випадки підбору донорських органів після укладення договору на трансплантацію та самодонорство) і є допоміжними елементами юридичного складу, необхідного для їх виникнення. Доведено, що системоутворюючим елементом юридичного складу, необхідного для виникнення досліджуваних правовідносин, у всіх випадках є договір про надання послуг в сфері трансплантації гемопоетичних стовбурових клітин людини. У дисертації отримало розвиток наукове розуміння того, що як відновлювані, так і невідновлювані біоматеріали людини не підлягають беззастережному віднесенню до різновидів речей як об'єктів цивільних прав. В темпоральних межах від моменту вилучення з організму донора і до моменту імплантації реципієнту на них у визначених чинним вітчизняним та міжнародним законодавством межах поширюється правовий режим рухомих речей і вони можуть бути об'єктом правовідносин зберігання, перевезення тощо.

2. The dissertation is the first scientific work in domestic civil sciences, in which the specifics of legal relations in the field of transplantation of human hematopoietic stem cells are comprehensively researched, the specifics of the reasons for their grounds, and the stages of their development are highlighted. A systematic analysis of the elements of the researched legal relationship and features of civil liability for non- fulfillment or improper fulfillment of duties established in the field of human hematopoietic stem cell transplantation was carried out. It is proposed to define the transplantation of hematopoietic stem cells as a complex of medical services embodied in the corresponding treatment method chosen by the health care institution, which consists in the transplantation from the donor to the recipient of anatomical materials obtained from bone marrow or peripheral or umbilical cord blood, which are capable of tissue regeneration or organs of the patient (recipient) in order to restore their functions or physiological processes in his body. The transplantation of human hematopoietic stem cells as a complex of medical services is a set of interrelated diagnostic, therapeutic, surgical and other medical services, which consist in the consistent application of medical treatment and postoperative care procedures in the post-

transplantation period, defined by the relevant unified clinical protocol, for the purpose of treatment and complete recovery of the patient (recipient). The dissertation was proved that civil legal relations in the sphere of transplantation of human hematopoietic stem cells are complex in nature and include the provision of the following basic medical services: diagnosis of the current state of health of the donor and recipient, monitoring of donor bases and identification of a potential donor taking into account the requirements for his state of health and determining the medico-physiological compatibility of his organism with the recipient's organism by finding (selecting) optimal donor-recipient pairs, researching the indications and contraindications of future surgical intervention in the donor's body and implementing preventive measures to prevent possible damage to his health, extraction of donor hematopoietic donor stem cells, their transplantation and postoperative recovery of the recipient's state of health, etc. It was determined that the combination of individual medical services within the content of a specific transplant contract for the benefit of a third party (recipient), although in general it has a unified character, in the final result is purely individual and depends on medical indications and contraindications, the current state of the patient's health, the course his disease and other factors. It is substantiated that the basis for the emergence of legal relations in the field of transplantation of human hematopoietic stem cells is a legal composition consisting of several legal facts. We are talking about that the patient (recipient) has a certain disease which was properly diagnosed and documented in the decision of the doctors' council in the form of medical indications for transplantation. Also it is about the legal fact of the consent of the donor to the removal of donor organs and about the consent of the recipient for the transplantation, objectified in the relevant statements with a clear by recording the will of the specified persons. These legal facts must be as a rule, within the pre-contractual stage of the development of the legal relationship under study (the exception is cases of selection of donor organs after the conclusion of a contract for transplantation and self-donation) and are auxiliary elements of the legal composition necessary for their ground. It has been proven that the system-forming element of the legal structure necessary for the emergence of the studied legal relationship is, in all cases, a contract on the provision of services in the field of transplantation of human hematopoietic stem cells. A scientific understanding that both renewable and non-renewable human biomaterials are not subject to unconditional classification as types of things as objects of civil rights has been developed in the dissertation. The legal regime of movable things applies to human biomaterials within the temporal limits from the moment of removal from the donor's body to the moment of implantation in the recipient, defined by current domestic and international legislation and they can be the object of legal relations of storage, transportation, etc.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Тарасюк І.О. Проблемні питання правозастосування, пов'язані з донорством гемопоетичних стовбурових клітин та інших анатомічних матеріалів людини. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». // Б. 2023. № 4. С. 160-164.
- 2. Тарасюк І.О. Визначення гемопоетичних стовбурових клітин об'єктом цивільних прав. Наше право. // Б. 2023. № 4. С. 111-116.
- 3. Тарасюк І.О. Трансплантаційні правовідносини як цивільно-правова категорія: поняття, ознаки та етапи. Право UA. // Б. 2023. № 4. С. 225-231.

- 4. Тарасюк І.О. Сутність і поняття трансплантації анатомічних матеріалів людини: цивільно-правовий аспект. Право та інновації. // Б. 2024. № 1. С. 67-72.
- 5. Тарасюк І.О. Трансплантація гемопоетичних стовбурових клітин людини: нормативний та доктринальний підходи. Доктрина приватного права: традиції та сучасність: матеріали ХХ наук.-практ. конф., присвяч. 100-й річниці з дня народж. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. АН УРСР, ректора Харків. юрид. ін-ту (1962–1987 рр.) В. П. Маслова (м. Харків, 4 лют. 2022 р.). Харків: Право, 2022. С. 495-499.
- 6. Тарасюк І.О. Особливості договірної та позадоговірної цивільно-правової відповідальності у сфері трансплантації гемопоетичних стовбурових клітин людини. Проблеми вдосконалення приватно-правових механізмів набуття, передачі, здійснення та захисту суб'єктивних цивільних та сімейних прав: матеріали науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Чингізхана Нуфатовича Азімова (м. Харків, 12 січня 2024 р.). Харків, 2024. С. 199-201.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0111U000963

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яроцький Віталій Леонідович

2. VITALII L. YAROTSKYI

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Майданик Роман Андрійович

2. ROMAN A. MAIDANYK

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1661-0535

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шишка Олександр Романович

2. Oleksandr R. Shyshka

Кваліфікація: к.ю.н., професор, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1396-0508

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Попов Віктор Андрійович

2. Viktor A. Popov

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6636-2096

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коробцова Наталія Василівна

2. Nataliia V. Korobtsova

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9997-1485

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Надьон Вікторія Валентинівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Надьон Вікторія Валентинівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лейба Людмила Василівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна